

Návrat čápů na komín bývalé sladovny ve statku: Příběh obnovy hnízda

Podle pamětníků, mezi nimiž jsou bývalí zaměstnanci státního statku manželé Ruskovi a paní Tazbírková, hnízdili čápi na komíně bývalé sladovny již začátkem 80. let minulého století. Po zhroutilí železné konstrukce na komíně však čápi na tomto místě přestali hnízdit.

Před třemi lety se s laskavým svolením majitele statku firmy Solagro s. r. o., jejímž ředitelem je pan Špaček, uskutečnil pokus o obnovení hnízda. Bohužel se čápům nové hnízdo nelíbilo a neuhníždili se zde.

Letos na jaře jsme se rozhodli hnízdo znovu obnovit. Domluvil jsem se se sousedem, panem Brachem, že společně vyrobíme a umístíme hnízdo nové. Použili jsme ořezané větve, které po jarním prostřihání stromů občané shromáždili u zdi statku na Dvorské ulici. Při výrobě jsme vycházeli z informací a zkušeností získaných

z ornitologického ústavu. Přírodní materiál jsme vážali a stahovali drátem.

Nové hnízdo má průměr 1,3 metru. Základna byla použita z kari sítě z předchozího pokusu před třemi lety. Podlaha hnízda je vyrobena ze starých rákosových žaluzií a vystlána trávou a drny, aby poskytla čápům co nejpříjemnější prostředí. Železná konstrukce hnízda byla pokryta bílou barvou, abychom čápy zmátli a ti si mysleli, že je hnízdo staré a opuštěné.

Hnízdo jsme na komín vyzvedli za pomoci plošiny, jejíž pronájem stál 3 500 Kč. Celou částku se podařilo vybrat díky finančním příspěvkům restaurace Na statku, jejích stálých hostů a obyvatel Žabence. Byla objednána 27metrová plošina, která byla přistavena 24. března. Vše muselo být připraveno tak, aby demontáž starého hnízda a umístění nového proběhly během jedné hodiny – a vše se podařilo bez problémů.

Dva čápi byli na hnízdě poprvé spatřeni dne 21. dubna, avšak nejistota, jestli zůstanou, byla velká. Na hnízdě se usadili, avšak začaly boje o jeho obsazení. Nad statkem bylo vidět až deset čápů, ale původní pár hnízdo uhájil. Díky monitorování hnízd a čápů pomocí dronů, o které se postarali pan Špaček a pan Cudrác bylo možné objevit tři vejce začátkem května. Následné vylíhnutí dvou mladých čápů proběhlo kolem 10. června. O dva týdny později bylo po monitoringu bohužel spatřeno v hnízdě pouze jeden malý čáp. O to víc se o něj rodiče vzorně starali a chránili ho před nepřízní počasí.

Čápi nám dělají radost nízkými přelety nad domy a jejich klapáním, které je slyšet po širokém okolí. Rádi využívají mokřin na polích, v jahodách a rybníku na Skale pro chytání žab a užovek.

Doufáme, že čápi našli na tomto místě domov na dlouhou dobu. Přejeme jim šťastný let do Afriky a těšíme se, že se příští rok na jaře opět vrátí na své hnízdo domů, do Skrbeně.

Další a průběžné informace a fotky najdete na stránkách ornitologického spolku <https://projekty.birds.cz/capihnizda/mapa>

Alois Navrátil

PO STOPÁCH SKRBENSKÝCH

Zaniklé rodové sídlo v Kunčicích

Zámek v Kunčicích nad Ostravicí (dříve Velkých Kunčicích, dnes místní části Ostrava-Kunčice), je již bohužel zaniklá památka, ale kdysi byl jedním z významných šlechtických sídel na severní Moravě, a to hlavně Skrbenských z Hříště. Do jejich rukou se dostal díky Jaroslavovi Skrbenskému, který se narodil ve Skrbeni po roce 1532. Tři roky po prodeji Skrbeně, tedy roku 1577, koupil panství Velké Kunčice od svého švagra Albrechta Sedlnického z Choltic a na Vratimově, manžela své sestry Aleny Skrbenské z Hříště.

O prvním panském sídle v Kunčicích se písemné prameny zmiňují jako o jednoduché jednopatrové tvrzi, kterou po svém otci dědí v roce **1604 Jaroslav Bernard Skrbenský** (1584–1615). Ta zde byla nejspíš vystavěna jen několik let před touto událostí a stávala na místě pozdějšího zámku. Mezi lety **1630–1634** nechala tvrz přestavět do podoby zámku Eva Čelovna z Čechovic, dědička po **Václavu Slaviboru Skrbenském** (1585–1619), a to pod vedením stavitele Jana Packa z Biliny, jak tomu napovídal vytesaný nápis u vstupu do sklepa. Výsled-

kem byla prozatím pouze renesanční obdélníková jednopatrová budova s valenými klenbami.

Další rekonstrukce, tentokrát v duchu baroka, čekala zámek až v polovině 18. století za **Karla Františka Skrbenského z Hříště** (1684–1768). Zámku přibyla tři křídla, čímž vznikla dvoupatrová stavba čtyřkřídlé dispozice s centrálním nádvořím, arkádovými chodbami a mansardovou střechou. Zámek byl dále obohacen o dvouramenné schodiště, piano nobile (vznesené patro) a velký sál s iluzivní neckovou klenbou. Obklopoval jej anglický

park, přilehlý velkostatek, cihelna a lihovar.

Baronům Skrbenským z Hříště zámek patřil až do roku **1790**, tedy více jak **200 let**. Později za dalších majitelů (nejspíše za hraběcího rodu **Saint Genois**) byl ještě empírově přestavěn. Po roce **1945** byl zámek využíván jako ubytovna a sklad, poté už jen chátral. V roce **1999** jej zachvátil požár, který zničil střechu, velkou část interiérů a zůstaly stát jen obvodové zdi a komíny.

I přes velmi špatný stav bylo ještě nějakou dobu odmítáno zrušení památkové ochrany zámku, a dokonce se zvažovalo nad jeho zakonzervováním v podobě ruiny. Roku **2010** byl přece jen **odepsán ze seznamu kulturních památek**, a to po předšlém řádném historickém a archeologickém průzkumu s fotografickou i plánovou dokumentací. Tak tedy po letech nečinnosti a nezájmu ze strany vlastníků byl zámek v roce **2011** definitivně zdemolován. Dnes na jeho místě stojí průmyslová hala – z původní stavby nezbylo nic...

Osud zámku v Kunčicích je bohužel jen další smutnou připomínkou toho, jak snadno může naše kulturní dědictví zmizet, pokud námi není chráněno a udržováno.

Matěj Vymětal

SENIORKLUB SKRBEŇ

Nuda je slovo, které nemáme ve slovníku...

Je to proto, že červenec a srpen nejsou pro nás měsíce dovolených a prázdnin, ale snad jen obdobím, kdy se musíme umět vyrovnat s vyššími teplotami.

Protože aktivních seniorů a aktivit pro ně je celá řada, připojili jsme se k seniorům z Chomoutova, když ještě 24. června jsme navštívili paní Podhornou v Brodce u Přerova s její bylinkovou lékárnou, a pak jsme si prohlédli zámek se stálou výstavou řemesel a nářadí v nedaleké Konici. Muzeum se pyšní největší sbírkou sekýrek v ČR, která je zapsaná v Guinessově knize rekordů.

Menší skupina z nás využila 15. 7. pozvání KRS a připojila se k zájezdu do Bratislavy na prohlídku budovy Národní rady SR, pak Ekocentra Čunovo, s poslední zastávkou na umělém ostrově na Dunaji v Muzeu moderního umění – Danubianě.

Hned o tři dny později jsme v rámci projektu seniorské cestování, pořádaný Olomouckým krajem, vyrazili autobusem poznat přečerpávací elektrárnu Dlouhé Stráně. Zájezdem nás provázela Milena Hesová, předsedkyně KRS. Obdivovali jsme technické zázemí elektrárny, a to pomocí virtuální prohlídky ve 3D, která byla velkým zážitkem. Součástí exkurze byla prohlídka horní nádrže této přečerpávací elektrárny. Bohužel byla ovlivněna mlhou, která nám trochu znemožnila dokonalý výhled na vrcho-

ly Jeseníků. Na závěr jsme poseděli v cukrárně „Roztomilé pralinky“ ve Velkých Losínách.

7. srpna skupina 15 členů našeho Seniorklubu navštívila ZOO Olomouc, kde cílem byla jízda safari vláčkem, který obsluhoval – řídil náš člen Vladimír Bodlák. Akce se zdařila, všichni přežili a úspěšně se vrátili do Skrbeň. Samozřejmě až po nezbytné návštěvě cukrárny :-)

11. srpna v časných ranních hodinách jsme společně se společností SeniorTravel odjeli směr Polsko, navštívit hrad Wawel v královském městě Krakow. Po absolvování prohlídkové plavby lodí po řece Visle, jsme se vyšplhali na hrad, kde jsme ovšem plánovanou prohlídku korunovačních klenotů a gobelinů neabsolvovali (zřejmě díky nedostatečné práci organizátorů) a po krátké prohlídce centra Krakowa jsme v 18:00 hod. odjeli směr Skrbeň.

Shodli jsme se na tom, že s touto společností to byl náš zájezd poslední!

A tak naše prázdninové putování končíme projíždkou po řece Moravě v Olomouci, lodí společnosti OLOLOŽ v úterý 26. 8. Rádi chceme poděkovat milému a ochotnému personálu restaurace Na statku, který se nám každý čtvrtek věnoval a umožnil tak prožít příjemnou hodinku „na pivu...“ v době prázdnin.

Na závěr bychom chtěli popřát studentům a žákům úspěšné vykoučení do nového školního roku!!!

Za Seniorklub Skrbeň

Janka Protivánková a Vladimír Bodlák

Plotová hra a zájezd

Odměny za PLOTOVOU HRU se budou předávat 7. 9. na Močidle od 15:00

Sraz účastníků **ZÁJEZDU 13. září do DOLNÍ KOUNICE** je v 8:00 u hasičské zbrojnice. Příjezd zpět do 18:00.

„Pojištění je jako ponožky – občas se hodí zkontrolovat, jestli ještě sedí.“

POJIŠTĚNÍ – HYPOTÉKY – INVESTICE

Jakub Pudil
Finance

Osobně, férově, spolehlivě

Ujasníme si, co máte, co chybí a co by vás mohlo zbytečně stát peníze.

Jsem tu od toho, abyste měli ve smlouvách jasno – jednoduše a bez stresu.

☎ 722 488 988 jakub.pudil@assetio.cz

Spolek Skrbeňáček
& tým Skrbeňského bazárkování

Výstava místních umělců

19. – 21. září 2025

Komunitní centrum Skrbeň

Vernisáž výstavy

proběhne v pátek 19. září v 16:30 hodin.

Výstava bude probíhat v tyto časy:

Pátek 19. září

od 16:30 do 18:00 hodin

Sobota 20. září

Neděle 21. září

od 13:00 do 17:00 hodin

Občerstvení zajištěno.

Podzimní sběrová sobota a sběr železa

Letošní podzimní sběrová sobota proběhne již **27. září v čase 10:30 – 11:45 za školou a 12:00 – 13:00 u nádraží.**

O dva týdny později, v **sobotu 11. října**, budou hasiči odvázet **železo, kovový odpad a vyřazené elektrozařízení.**